

Урок 126

Мінутная стрелка робіць поўны круг за адну гадзіну.
Секундная стрелка робіць поўны круг за адну мінуту.

Секунда — адзінка часу.

У адной мінуце шэсцьдзясят секунд.
1 мін = 60 с

1. Выразі ў секундах.

- 1 мін
- 5 мін
- 9 мін 9 с
- 3 мін 14 с
- 2 мін
- 8 мін
- 2 мін 6 с
- 6 мін 40 с

2. Выканай дзеянні. Вынік выразі ў мінутах.

$12 \text{ с} + 48 \text{ с}$ $600 \text{ с} : 5$ $(25 \text{ с} + 35 \text{ с}) \cdot 4$
 $93 \text{ с} - 33 \text{ с}$ $90 \text{ с} \cdot 4$ $(720 \text{ с} - 180 \text{ с}) : 3$

3. Састаў выразы, з дапамогай якіх можна знайсці прапушчаныя лікі. Знайдзі значэнні гэтых выказаў.

Складаемае	486	?	267	381
Складаемае	?	536	423	419
Сума	709	880	?	?

4. Скорасць слабага ветру — 4 м/с, што ў 8 разоў менш за скорасць ураганнага ветру. На колькі метраў у секунду скорасць ураганнага ветру большая за скорасць слабага ветру?
5. Рашы задачу двума спосабамі.
З двух канцоў дарожкі адначасова насустрач адна адной паехалі на самакатах Гелена і Аліна. Гелена ехала са скорасцю 3 м/с, а Аліна — 2 м/с. Дзяўчынкі сустрэліся праз 30 с. На якой адлегласці адна ад адной яны былі да пачатку руху?
6. У трох гаспадынь было 96 куранят. У другой гаспадыні было ў 2 разы больш куранят, чым у першай, а ў трэцяй — у 3 разы больш куранят, чым у першай. Колькі куранят было ў кожнай гаспадыні?
7. Перыметр участка квадратнай формы — 320 м. Знайдзі даўжыню стараны гэтага ўчастка.

Ці правільна, што перыметр участка павялічыцца ў 2 разы, калі даўжыню кожнай яго стараны таксама павялічыць у 2 разы?

? Колькі секунд змяшчаецца ў адной мінуце?

1. Састаў выразы і знайдзі іх значэнні.
 - Рознасць лікаў 256 і 105 павяліч у 6 разоў.
 - Дзель лікаў 549 і 3 павяліч на 320.
2. Сабака Палкан прабегае 320 м са скорасцю 8 м/с. Колькі метраў ён прабяжыць за такі ж час, калі яго скорасць стане 6 м/с?

Урок 127

Сённяя Юра ўстаў у 7 гадзін раніцы. Заўтра ён таксама ўстане ў 7 г раніцы. Паміж 7 г раніцы сёння і 7 г раніцы заўтра праходзіць 24 г. Гэты прамежак часу называюць **суткамі**.

У адных сутках дваццаць чатыры гадзіны.

$$1 \text{ сут.} = 24 \text{ г}$$

Раніца, дзень, вечар і ноч — гэта **часткі сутак**.

1. Колькі гадзін праходзіць паміж 13 г у сераду і 13 г у чацвер? Паміж 18 г у пятніцу і 18 г у нядзелю? Выразі ў сутках.
2. Адкажы на пытанні.
 - Колькі гадзін у трох сутках? У чатырох сутках?
 - Колькі сутак у двух тыднях? У пяці тыднях?
3. Параўнай.

2 сут. ? 72 г	15 г · 5 ? 3 сут.
4 сут. ? 100 г	960 г : 8 ? 5 сут.
2 мін ? 100 с	60 с · 6 ? 5 мін
240 с ? 3 мін	720 с : 6 ? 2 мін
4. Знайдзі значэнні выразаў.

15 · 8 : 3	70 · 6 : 21	(320 + 240) : 70
6 · 25 : 5	8 · 60 : 12	(1000 – 640) : 30
5. Вылічы.

279 · 3	458 · 2	726 : 2	858 : 3
---------	---------	---------	---------
6. Вартаўнік павінен дзяжурыць суткі. Чвэрць часу яго дзяжурства ўжо прайшла. Колькі часу засталася дзяжурыць вартаўніку?

7. Пабудуй схему да задачы. Адкажы на пытанне задачы з дапамогай схемы, не выконваючы вылічэнняў. Стася і Каця спаборнічалі ў бегу на 30 м. Стася прабегла дыстанцыю за 4 с, а Каця — за 6 с. Чыя скорасць большая?
8. Паміж двума пасёлкамі адлегласць роўная 10 км. З гэтых пасёлкаў адначасова ў супрацьлеглых напрамках выехалі два веласіпедысты. На якой адлегласці яны апынуцца адзін ад аднаго праз 2 г, калі іх скорасці — 12 км/г і 15 км/г?
9. Шырыня прамавугольніка — 2 см, а яго даўжыня — на 2 см большая. Начарці такі прамавугольнік. Вылічы яго перыметр.
10. Даша даходзіць да парку за 18 мін, а яе брат Лёня даб'ягае да парку і назад да дома без спынення за 12 мін. У колькі разоў скорасць Дашы меншая за скорасць Лёні?

Яна кажа:

Для рашэння задачы трэба даведацца, колькі часу будзе ісці Даша да парку і назад.

Ці праўду кажа Яна?

Дапоўні сказ.

У адных сутках — ? гадзіны.

- Вылічы.
 $608 - 248 \cdot 2$ $(852 - 536) : 4$ $585 : 9 \cdot 7$
- Цягнік ідзе ад аднаго горада да другога адны суткі. Шостую частку сутак цягнік ужо знаходзіцца ў дарозе. Колькі гадзін засталася ісці цягніку?

Урок 128

Поўнач

Пачатак сутак

Поўдзень

Палова сутак

1. Каторую гадзіну паказваюць гадзіннікі? Колькі часу прайшло ад поўначы? Ад поўдня?

2. Вызнач, колькі часу прайшло.

- Дзядзька Федзя пайшоў у грыбы ў поўдзень, а вярнуўся а палове на трэцюю таго ж дня.
- Самалёт вылецеў у поўнач, а прыляцеў без чвэрці чатыры той жа ноччу.

3. Устаў прапушчаныя лікі.

$180 \text{ с} = ? \text{ мін}$

$360 \text{ мін} = ? \text{ г}$

$480 \text{ г} = ? \text{ сут.}$

4. Параўнай.

$3 \text{ сут. } 12 \text{ г} ? 84 \text{ г}$

$10 \text{ сут. } 1 \text{ г} ? 240 \text{ г}$

$4 \text{ сут. } 2 \text{ г} ? 100 \text{ г}$

$2 \text{ сут. } 12 \text{ г} ? 60 \text{ г}$

5. Вылічы.

$182 \cdot 4 + 465 : 5$

$121 \cdot 7 + 243 : 3$

$349 \cdot 2 - 831 : 3$

$754 : 2 - 118 \cdot 2$

6. Дзве лодкі адплылі ў поўдзень ад прычала ўверх і ўніз па рацэ. Лодка, якая плыла па цячэнні ракі, рухалася са скорасцю 8 км/г. Гэта ў 2 разы больш за скорасць лодкі, якая плыла супраць цячэння ракі. Якая адлегласць будзе паміж лодкамі праз 4 г?

7. Складзі розныя задачы, выкарыстоўваючы даныя табліцы. Рашы адну задачу.

	Каўбаса	Сасіскі	Сыр	Цукеркі
Купілі	300 г	500 г	400 г	1 кг
З'ела кацяня	50 г	120 г	10 г	—
З'ела шчаня	100 г	180 г	—	50 г
З'еў Пеця	150 г	200 г	100 г	100 г
Засталося	?	?	?	?

8. Знайдзіце заканамернасць і працягніце рад лікаў.

213

223

243

273

?

?

?

? Дапоўні сказы словамі «поўдзень» або «поўнач».

12 г дня — гэта ?.

12 г ночы — гэта ?.

1. Знайдзі значэнні выразаў.

$$716 - 348 : 2$$

$$552 : 3 + 295$$

$$148 \cdot 6 - 199$$

2. З адной аўтастанцыі адначасова ў супрацьлеглых напрамках выехалі два маршрутныя таксі і праз 3 г спыніліся. На якой адлегласці яны апынуліся адно ад аднаго, калі рухаліся са скорасцямі 90 км/г і 85 км/г?